

РЕШЕНИЕ

№ 22770

гр. София, 02.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав, в
публично заседание на 17.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Танка Цонева

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **3944** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).
Образувано е по жалба от Д. Х. Д. срещу отказ за предоставяне на обществена информация, обективиран в писмо № 3055/2024 г. от 04.04.2025 г. на заместник на главния прокурор при ВКП.
В жалбата се излагат аргументи, че поисканата информация конкретно по т.2 от заявлението е с предмет данни относно актове, с които главният прокурор ръководи всички прокурори, както и административни ръководители. Посочва се, че целта на исканата информация е обществото да се увери, че главният прокурор компетентно изпълнява задълженията си и в тази връзка се поддържа тезата, че в случая е налице надделяващ обществен интерес, поради което информацията не следва да бъде ограничавана.
В съдебно заседание жалбоподателят – Д. Х. Д., редовно уведомена, не се явява и не изпраща представител. С молба от 16.06.2025 г. жалбоподателката изразява становище по същество на спора и моли обжалваното решение да бъде отменено по т.2, както и ответникът да бъде задължен да предостави информацията в определен срок. Претендира присъждане на разноски.
Ответникът – Заместник главен прокурор при ВКП, редовно уведомен, се представлява от юрк. Д., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена, като неоснователна и недоказана. В представен отговор на жалбата от 28.05.2025 г. ответникът изразява становище, че изисканите актове са извън предмета на ЗДОИ. Сочи, че актовете, издадени от главния прокурор по чл.138, ал.1, т.2 ЗСВ са насочени към органи, подчинени на издателя на акта и с тях не се засягат права, свободи и законни интереси на гражданите. Счита, че тези актове се издават от главния прокурор в качеството му на административен ръководител по смисъла на чл.167, ал.1, т.1 ЗСВ и

с оглед на правната им същност те са вътрешноведомствени актове, поради което исканата информация не попада в хипотезата на чл.2, ал.1 ЗДОИ. В заключение се иска жалбата да бъде отхвърлена. Претендират се разноси.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изразява становище по жалбата и не взема участие в производството.

Съдът, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и взе предвид доводите на страните приема следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано въз основа на подадено заявление на 13.12.2024 г. от Д. Х. Д., с което е поисканата следната информация: 1. Пълен списък, съдържащ наименованията на всички действащи към момента на предоставяне на информацията, издадени на основание чл.126, ал.2 от Конституцията и чл.138, ал.1, т.6 ЗСВ, от главния прокурор актове по надзор за законност и методическо ръководство на дейността на всички прокурори, заедно с пълните текстове на тези актове и приложенията към тях;

2. Пълен списък, съдържащ наименованията на всички, действащи към момента на предоставяне на информацията, издадени на основание чл.138, ал.1, т.1 и т.2 от ЗСВ, от главния прокурор вътрешноведомствени актове, с които се установяват права и задължения за административните ръководители и прокурорите, заедно с пълните текстове на тези актове и приложенията към тях;

3. Пълен списък и текстовете на действащите актове, с които главният прокурор е организирал и възложил функционални задължения на отделните отделения, направления, звена и подразделения в рамките на Върховна касационна прокуратура/ Върховна прокуратура, включително вътрешните правила за дейността им.

Заявлението е разгледано и е постановено решение № 3055/06.01.2025 г. от Е. К.-заместник на главния прокурор при ВП, с което по т.1 и т.3 от заявлението е предоставен достъп до исканата информация, а по т.2 е постановен отказ. Като мотив за този отказ е посочено, че търсената информация не е обществена по смисъла на ЗДОИ и не попада в приложното поле на този закон, тъй като касае вътрешноведомствени актове, които създават права и задължения единствено за магистратите и служителите, подчинени на органа, издал акта.

Жалбоподателят Д. е оспорила така постановеното решение, като по жалбата ѝ е било образувано адм.дело № 648/2025 г. по описа на Административен съд -София град. По същото е постановено решение № 9858/21.03.2025 г., с което е прието, че е формиран мълчалив отказ по т.2 от заявлението, тъй като в диспозитива на постановеното от административния орган решение липсва изразена волята на задължения субект. Поради това е отменен мълчалив отказ на зам. главния прокурор при Върховна прокуратура да се произнесе по т. 2 от заявление за достъп до обществена информация № 3055/13.12.2024 г., подадено от адв. Д. Х. Д. и преписката е върната за произнасяне по същество съобразно указанията, дадени в мотивите на решението.

Във връзка с изпълнението на влязло в сила решение № 9858/21.03.2025 г. по адм. дело № 648/2025 г. е издадено писмо № 3055/2024 г. ГП – 04.04.2025 г., с което Д. Д. е уведомена, че главният прокурор не издава вътрешноведомствени актове, с които да установява права и задължения за прокурорите от отделните прокуратури, поради което актовете, издавани от главния прокурор на основание чл.138, ал.1, т.1 от ЗСВ са извън предмета на ЗДОИ, тъй като такива не са създавани, респ.не са налични. По отношение на втората част от искането – актовете по чл.138, ал.1, т.2 от ЗСВ е посочено, че тези актове са насочени единствено спрямо подчинени на издателя на акта и с тях не се засягат непосредствено права, свободи и законни интереси на гражданите. Посочено е още, че тези актове се издават от главния прокурор в качеството му на административен ръководител по смисъла на чл.167, ал.1, т.1 ЗСВ при упражняване на работодателски правомощия. Адм. орган е приел отново, че търсената информация не попада в хипотезата на чл.2, ал.1 ЗДОИ.

При така установеното от фактическа страна съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на оспорване административен акт и в законоустановения 14-дневен срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Оспореното писмо е издадено от компетентен орган, съгласно заповед № РД-04-26/31.01.2025 г. на главния прокурор, с която са делегирани правомощията на зам.на главния прокурор да издава решения за предоставяне или отказ от предоставяне на обществена информация.

Спазена е привидно установената форма за административния акт- чл. 59, ал. 2, вр. ал. 1 от общия процесуален закон-АПК, доколкото в специалния приложим закон-ЗДОИ не е предвидено нещо различно. Актът е в писмена форма, посочено е наименованието на органа, който го издава, наименованието на акта, изложени са фактическите и правни основания, послужили за издаването му.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

По отношение на материалния закон съдът намира следното:

Прокуратурата на Република България е задължен субект по чл.3, ал.1 ЗДОИ, който следва да се произнесе по така подаденото заявление.

Насрещно на това задължение е правото на гражданите да изискат информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права /чл. 41 от Конституцията на Република България/. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Структурата, правата и задълженията на органите на съдебната власт са регламентирани в Конституцията на РБ и в Закона за съдебната власт, а в НПК са уредени детайлно правомощията на прокуратурата във връзка с актовете, постановени в наказателното производство. Основна конституционна функция на прокуратурата е да следи за спазване на законността, вкл. като ръководи, извършва разследване, привлича към отговорност и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер (чл. 127, т. 1-3 от Конституцията на РБ).

Легалното определение на понятието „обществена информация“ се съдържа в чл. 2, ал. 1 ЗДОИ. Съгласно същото всяка информация, свързана с обществения живот в Република България, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица съставлява обществена информация. В обхвата на понятието „обществена информация“ по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените субекти. Следователно една информация е обществена когато са налице две визирани в правната норма кумулативни предпоставки - да е свързана с обществения живот в страната и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените субекти. Законодателят не е дал легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - живота на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото, като група хора има характер на обществена информация. Но за да е налице обществена информация е необходимо и чрез нея да се предостави възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, т.е., информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на съответния публичен орган. Съгласно чл. 9 ЗДОИ обществената информация бива

официална - информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл. 10 ЗДОИ/ и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 ЗДОИ/.

Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на този закон, освен когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/ и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи - чл. 13, ал. 2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл. 37, ал. 1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ, когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставянето ѝ, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на задължените субекти, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗДОИ ответникът следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ.

В случая следва да се отбележи, че Главният прокурор издава два вида актове в изпълнение на конституционноустановените си правомощия: едните в качеството си на ръководещ и представляващ ПРБ, съгласно чл. 138, ал.1 т. 1 от ЗСВ, а другите в качеството си на административен ръководител съгласно чл. 136, ал. 4 и 5 от ЗСВ. Основният спорен въпрос по делото е представляват ли тези актовете такива, които съдържат обществена информация или не. На този въпрос административният орган следва да даде ясен и непротиворечив отговор при разглеждане на заявлението, което в настоящия случай не е сторено.

В чл.5 от ЗСВ е въведено правилото, че гражданите и юридическите лица имат право на информация за работата на съдебната власт, като нейните органи са длъжни да осигуряват откритост, достъпност и прозрачност на действията си. Дейността на Прокуратурата на РБ е част от обществения живот и е от водещо значение, всеки гражданин да може да си състави самостоятелно мнение за нейното функциониране. Основен принцип, въз основа на който се урежда тази сфера на обществените отношения е публичността - чл. 5 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), чл.138, ал.1, т.6 ЗСВ.

В конкретиката на настоящия казус следва да се отбележи, че са налице противоречиви твърдения на адм.орган относно исканата информация по т.2 от заявлението. От една страна в решението от 06.01.2025 г. се посочва, че актовете, издадени на основание чл.138, ал.1, т.1 и т.2 от ЗСВ са вътрешноведомствени и са задължителни за техните адресати, съответно нямат действие по отношение на трети лица. В оспорения в настоящото съдебно производство административен акт от 04.04.2025 г. се твърди, че главният прокурор изобщо не издава вътрешноведомствени актове по чл.138, ал.1, т.1 ЗСВ, с които установява права и задължения за отделните прокуратури, поради което исканата информация не е налична.

Отделно от това, в оспорения акт не е направена преценка за наличие или липса на надделяващ обществен интерес, което следва да се направи при новото разглеждане на заявлението. В същия

няма изложени никакви аргументи относно наличието или липсата на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ, касаещ приложението на чл. 13, ал.4 ЗДОИ, при съществуването на който се предоставя исканата обществена информация. Преценката дали е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13, ал.4 ЗДОИ и без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт, органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 ЗДОИ.

По изложените съображения настоящият съдебен състав приема, че оспореният акт подлежи на отмяна, защото е издаден в противоречие с материалния закон и неговата цел /чл. 146, т.4 и т.5 от АПК/.

При този изход на спора основателна се явява претенцията на жалбоподателя за присъждане на сторените в производството разноски. Същите са претендирани в размер на 10 лева – внесена държавна такса.

Така мотивиран, Административен съд София - град, II-ро отделение, 29-ти състав на основание чл. 172, ал. 2 АПК

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Д. Х. Д. писмо № 3055/2024 г. от 04.04.2025 г. на заместник на главния прокурор при ВКП, с което е отказан достъп по т.2 от подаденото заявление.

ВРЪЩА преписката на административния орган за произнасяне по т.2 от заявлението, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение в 14-дневен срок от влизането му в сила.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на Д. Х. Д., ЕГН [ЕГН] сумата от 10 / десет/ лева, представляваща разноски за заплатена държавна такса.

Решението съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗДОИ, не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: